

11-OSIOS
**Alternatyvios
edukacijos programos
rinktinė**

SUDARYTOJAI:
Tautvydas Urbelis ir Sunna Dagsdóttir

RUPERT,

Įžanga

3

Dalyviai

4-8

Dėstytojai

9-15

Kūrybinės dirbtuvės

16-27

**Kūrybinių dirbtuvių
bibliografija**

28-31

Baigiamoji paroda

32

Meno kūriniai

33-47

**Grupinio gijimo
skaitymo grupė**

48-50

Ižanga

11-osios Alternatyvios edukacijos programos rinktinė – tai atvirosios prieigos dokumentacija, apibendrinanti programos veiklas, dalyvių projektų rezultatus ir pateikianti bibliografiją. Šiuo žurnalu siekiama trumpai, bet išsamiai supažindinti su programos įsipareigojimais alternatyvaus mokymosi, profesinio tobulėjimo ir mokslinių tyrimų srityse.

Rupert Alternatyvios edukacijos programa (AEP) yra paraakademine studijų programa, propaguojanti decentralizuotus žinių mainus, sankirtas ir į procesą orientuotus tyrimus ar eksperimentus. Šia programa siekiama išplėsti akademinio lauko ribas – skatinti savarankiško mokymosi praktikas, tarpusavio mokymąsi, glaudžius dalyvių ir edukatorių santykius.

Kasmet atrenkama iki devynių žmonių, kuriems suteikiama galimybė vystyti savo projektus. Jie dalyvauja įvairiuose praktiniuose užsiėmimuose, paskaitose, seminaruose, tiriamosiose išvykose, lanko studijas. Programa tęsiasi šešis mėnesius, o jos kulminacija – baigiamoji paroda ir leidinys. Užsiėmimai netrunka visą darbo dieną, tad juos lengva suderinti su kitais įsipareigojimais. Kol vieši Vilniuje, dalyviai supažindinami su vietine meno scena, kviečiami dalyvauti kitose Rupert veiklose ir bendrauti su institucijos rezidentais.

Nors Alternatyvios edukacijos programa paremta jau išvystyta metodologine sistema, dalyviai skatinami siūlyti papildomas veiklas ir užsiimti savarankiškai organizuojamomis praktikomis, kurioms Rupert siūlo kuratorinę ir materialinę paramą.

Dalyviai

Lux Sauer

Ella Jo Skinner

Kamilė Krasauskaitė

Will Krauland

Steph Joyce

Rokas Vaičiulis

Églantine Laprie-Sentenac

Eglė Ruibytė

DALYVIAI

Lux Sauer yra Utrechte gyvenantis šokio kūrėjas, besigilinantis į šiuolaikinį šokį ir jo sąvoką siekiantis papildyti somatikos, choreografijos bei vaizduojamojo meno deriniu. Sykiu menininkas nuolat ieško būdų, kaip puoselėti *queering* bendruomeniškumą.

Jo kaip lyties normų neatitinkančio žmogaus ir meninio aktyvisto talentas – plėsti ribas, formuoti *queer* erdves ir mesti iššūkį dominuojančiam požiūriui, taip suaktyvinant sociopolitinius diskursus. Lux meninę praktiką formuoja asmeninės ir profesinės priemonės, gyvenimiška patirtis ir *queer* veiksnumas.

Menininko mąstymo, judėjimo ir mąstymo apie judėjimą pobūdį nulėmė per šokio ir choreografijos studijas įgyta patirtis (pavyzdžiui, techninės judesio treniruotės ir somatinė praktika, istorijos, sociologijos, filosofijos, politikos žinios, suformuotas kritinis mąstymas).

Atlikdamas meninius tyrimus ir dėstydamas, Lux ieško bendros kalbos su jį supančiu pasauliu. Vedamas troškimo ieškoti transformuojančių metodologijų ir pertvarkyti kūrybos erdves, jis taiko somatinę praktiką, naudoja intuityvų mąstymą ir nehierarchines metodologijas.

Žaismingas menininko smalsumas pasireiškia įvairialype praktika, kuri į vientisą kūrinį sujungia judesį, balsą, taktilines medžiagas, choreografines instrukcijas ir įtraukia publiką. Jis performatyviai kviečia meno praktiką ir meno liudininką susitikti bendrai intymiai patirčiai. Menininko kūryba varijuoja nuo pasirodymų akis į akį iki didesnių choreografinių parodų, tačiau jai visada būdingas dialogas su žiūrovais.

DALYVIAI

Ella Jo Skinner yra vizualiųjų menų kūrėja iš Velso. Jos interesų lauke – visceraliniai, sensualiniai potyriai. Menininkės tikslas – visus pojūčius veikiantis ir žiūrovų reakcijas sukeliantis menas, tad ji kuria provokuojančias, kūniškas instaliacijas, kurios jungia skirtingas disciplinas. Ją domina menas kaip transformuojanti patirtis, skirta nepatogiems dabartinio laikmečio klausimams nagrinėti.

Studijuodama anglų literatūros ir meno istorijos bakalaurą Mančesterio universitete (2016–2019 m.), ji pradėjo veikti Jungtinės Karalystės „pasidaryk pats“ (angl. do-it-yourself, DIY) eksperimentinėse scenose. Gilinimasis į šiurkštų triukšmo pasaulį ir elektroninių reivų sceną paskatino ją pradėti kurti aplinką, kvestionuojančią tradicines meno, disciplinos ir tvarkos sampratas.

2021 m. Ella baigė Mančesterio meno mokyklos dailės magistrantūros studijas. Jos darbai eksponuojami ne tik visoje Jungtinėje Karalystėje, Europoje, bet ir yra populiarūs muzikos industrijoje, o tarp ankstesnių jos klientų – ir Philip Glass bei Valgeir Sigurðsson.

Vilniuje gyvenanti **Kamilė Krasauskaitė** yra tarpdisciplininio meno kūrėja ir kuratorė. Jos praktika labai įvairi – nuo instaliacijų ir skulptūrų iki grafikos, leidinių ir susibūrimų. Kamilė siekia išsaugoti giluminį senųjų amatų kodą. Anot menininkės, šis kodas padeda atskleisti ryšius su įvairialypiu mūsų kasdieniu gyvenimu (pavyzdžiui, vietinių kultūrų tikėjimais ir praktikomis). Kamilė tyrinėja, kaip tam tikros vietos ir erdvės gali sukelti tiek žmogiškų, tiek nežmogiškų individų fizines, mistines ir moralines transformacijas.

Will Krauland yra tarpdisciplininio meno kūrėjas, griežtai besilaikantis slaptumo principo „tik tiems, kam būtina žinoti“. Taikydamas intuityvius procesus, tradicinius ir skaitmeninius gamybos metodus, jis kuria spekuliatyvias architektūras, kurios modeliuoja su laikinomis, erdvinėmis ir psichologinėmis struktūromis sąveikaujančias neįprastas formas. Will gimė MCMXCV metais 38.9072° šiaurės platumos, 77.0369° vakarų ilgumos.

DALYVIAI

Steph Joyce – menininkė (-as) ir poezijos praktikė (-as), palengva renkan-
ti (-is) samanas ir įkūnijanti (-is) viltį. Susibūrimais, materialių ar laiko ele-
mentų kupinomis vietos dvasią atliepiančiomis instaliacijomis (performan-
sais, plastiškais objektais, nelinijiniais vaizdo įrašais ar garso fragmentais)
Steph suproblemina santykiais grįsto klestėjimo estetiką ir afektus. Kartu su
Theresa Zwerschke kuruoja santykinio, performatyvaus, situacinio meno ir
tyrimų iniciatyvą „Catwings“.

Rokas Vaičiulis (jie / juos) gyvena Vilniuje. Šiuo metu studijuoja filosofijos
doktorantūroje Vilniaus universitete, tyrinėja veiksnio sąvoką ir
skaitmeninių technologijų kultūras. Roko kūrybiniai interesai – susisiekimas
per nebuvimą, kasdienio pasaulio kognityvinė dinamika ir jos sankirta su
skaitmenine dėmesio ekonomika. Anksčiau kuravo meilės ir empatijos temai
skirtą internetinį leidinį „Laiškai Zoėjai“ („Letters to Zoey“; leidykla „Hard
to Care“ kartu su VDU menų galerija „101“ Kaune), rašė tekstus Artnews.lt,
tarpininkavo meno erdvėse („Editorial“ Vilniuje, Lietuvos paviljone 59-ojoje
Venecijos bienalėje), nuolat bendradarbiauja su Aikas Žado laboratorija.

Taikydama įvairias priemones ir technikas, **Églantine Laprie-Sentenac** yra su-
kūrusi keletą serijų skulptūrų, struktūrų ir tūrių, kuriuose saugomi surinkti
objektai. Pastaruoju metu menininkė naudoja vyniojamąjį popierių, atviru-
kus, dovanų kaspinus ir žaidžia su tuščių talpyklų idėja. Taip ji kvestionuoja
dovanos sąvoką: ką reiškia ką nors dovanoti arba ne ir, atvirksčiai, ko nors iš
ko nors negauti arba gauti? Manipuliuodama vaizdais, medžiagomis ir ras-
tais daiktais, ji savo kūrinis pripildo tarsi naujų prisiminimų. Apgaubiant ir
vėl atidengiant objektus, vyksta intymumo ir afektyvumo sąvokas kvestionuo-
jantis įdomus slėpynių žaidimas. Menininkės skulptūros – tai buveinės daly-
kams, kurių dar nepažįstame. 2021 m. Églantine baigė dailės magistrantūros
studijas Liono ENSBA. (Tekstas – Henriette Gillerot)

DALYVIAI

Eglė Ruibytė – vaizduojamojo meno kūrėja ir grafikos dizainerė, jungianti šias dvi sritis ir ieškanti prasmės pernelyg standartizuotuose globaliuose procesuose. Vilniaus dailės akademijoje ji studijavo grafiką, o Hamburgo vaizduojamųjų menų universitete (HFBK Hamburg), pradėjusi nuo tipografikos, galiausiai baigė skulptūrą. Eglė gilinasi į pramonines technologijas, ieško funkcinių metaforų ir masinę gamybą primenančius objektus konstruoja iš dalies pasitelkdama ir rankų darbą. Taip autorė sąmoningai leidžia įvykti klaidoms, bylojančioms apie industrinės mašinos žmogiškumą.

allsofeatherlightseven (Gabijos Pernavaitės ir Žygimanto Bėronto duetas)

Laibesnis, žvirblis.

Siluetas lygus, lengvas, nors ir lieka įrėmintas, juodas.

Pažvelk viršun.

Vandens gelmių dovanos. Šis peizažas gali suglumti, nuliūsti, tapti neatidėliotinu. O dar tas dvisparnis į drugelį panašus padaras. Mano prisiminimai dubliuojasi apkerėti abejonių.

Palengva krentame.

Dėstytojai

Aikas Žado laboratorija:
Eglė Ambrasaitė & Domas Noreika

„Verpėjos“
Laura Garbštienė

Jason Bahbak Mohaghegh

Ayesha Hameed

Gary Zhexi Zhang

MELT:

Ren Loren Britton & Iz Paehr

RadicalxChange

Anastasia Sosunova

Zach Blas

Rieko Whitfield

11-OSIOS PROGRAMOS
KURATORIUS

Tautvydas Urbelis

DĖSTYTOJAI

Aikas Žado laboratorija yra Žeimių dvaro sodyboje konstruojamas šiuolaikinio meno įrenginys, kurį galima pavadinti ir individualiai kolaboratyviu, o sykiu bendruomenišku menininko Domo Noreikos kūrinium. Dalį programų administruoja, koordinuoja ir idėjiškai vysto asociacija „Aikas Žado“. Pagrindinė laboratorijos veikla – su kultūros paveldo objektų tvarkyba susiję praktiniai eksperimentai, jungiantys šiuolaikinio meno, mokslo ir kultūros lauko atradimus, metodus, technikas, žinojimus. Pagrindinius laboratorijos veiklos principus iliustruoja konservacijos, prevencijos ir restauracijos sistemų taikymas Žeimių dvaro sodyboje. Joje kaupiamos istorinių medžiagų kolekcijos, atliekami medžiagų bandymai, organizuojami moksliniai medžiagų tyrimai, specialios parodos bei pažintinės ekspedicijos, kuriose pristatomi specifiniai sprendimai ir aktualūs būdai, paverčiantys dvaro sodybą taikomuoju šiuolaikinio meno kūrinium, įdomiu ir unikaliu paveldosaugos pavyzdžiu.

Eglė Ambrasaitė (Lietuva) yra daugiadisciplininė menininkė, kuratorė ir tyrėja. Veikiama tarpdisciplininių studijų (kino, videomeno ir interaktyviųjų menų bakalauro laipsnis Midlseksio universitete Londone, politikos mokslų magistro laipsnis Vytauto Didžiojo universitete Kaune ir besitęsiančios lyginamosios lyties doktorantūros studijos Vidurio Europos universitete Budapešte bei Vienoje), o sykiu kritiškumo, šiuolaikiškumo įgaunanti menininkės kūryba kristalizuojasi per kalbą, tekstus, vizualiuosius menus (videomeną, skulptūrą, instaliacijas) bei kuratorinę veiklą Aikas Žado laboratorijoje. Šiuo metu pagrindinė jos meninė ir kuratorinė veikla aprėpia meilės, toksiškumo, kūnų / įkūnijimų ir gijimo temas. Menininkės teoriniai interesai: lytis, biopolitika, afektų teorijos ir tamsioji ekologija.

Domas Noreika (Lietuva) yra tarpdisciplininio meno atstovas, analogų neturinčio kūrinio / institucijos Aikas Žado laboratorija kūrėjas. Domas bendradarbiauja su mokslininkais, menininkais ir kitais kultūros atstovais, gilindamasis į tokias sritis kaip restauracija, geologija, biochemija, mikrobiologija. Jis atlieka bandymus ir eksperimentus su XVIII a. medžiagomis ir technologijomis; dirba su Nematomo žmogaus idėja kalcio karbonato mediumuose / abiotinėse terpėse.

DĖSTYTOJAI

„Verpėjos“ (angl. The Spinners) yra nepriklausoma meno iniciatyva, kurią 2017 m. Marcinkonių seniūnijoje, Varėnos rajone, įkūrė menininkė Laura Garbštienė. „Verpėjos“ siekia tyrinėti ir permąstyti tradicinės kaimiškos gyvenamos ir gamtos saugojimo temas, įgalinti diskursą apie procesus ir pokyčius tiek vietos, tiek globaliu mastu. Telkiant įvairių sričių menininkus, kaimo kūrėjus ir gamtininkus, organizuojamos tarpdisciplininės dirbtuvės, simpoziumai ir parodos. Nuo 2019 m. „Verpėjos“ kuruoja Marcinkonių stoties galerijos veiklą, 2020 m. pradėta tarptautinės meno rezidencijos programa.

Laura Garbštienė (Lietuva) – menininkė, dirbanti konceptualaus ir tarpdisciplininio meno srityse, tirianti tradicinius, kaimo, gamtosaugos ir globalius procesus. Ji ir menininkų iniciatyvos „Verpėjos“ įkūrėja. 2000 m. baigė tekstilės meno magistrantūros studijas Vilniaus dailės akademijoje. Yra surengusi personalines parodas Vilniaus galerijose „Akademija“ (2009), „Vartai“ (2012), „Atletika“ (2019). Lauros darbai priklauso įvairioms kolekcijoms Lietuvoje ir užsienyje.

DĖSTYTOJAI

Kolumbijos universiteto mokslų daktaras **Jason Bahbak Mohaghegh** yra lyginamosios literatūros docentas, devynių filosofijos, literatūros, psichoanalizės, meno ir kultūros studijų sričių knygų autorius. Mokslininkas tyrinėja vadinamųjų Rytų ir Vakarų kūrybinius judėjimus, daugiausia dėmesio skirdamas chaoso, iliuzijų, smurto, išnykimo, kliedesių, tylos, beprotybės, apokalipsės, nakties ir ateities įvykių sąvokoms. Išleista ne viena jo knyga: „The Chaotic Imagination“ (2010), „Inflctions: The Writing of Violence“ (2012), „Silence in Eastern and Western Thought: The Radical Unspoken“ (2013), „Insurgent, Poet, Mystic, Sectarian: The Four Masks of an Eastern Postmodernism“ (2014), „Omnicide: Mania, Fatality, and the Future-In-Delirium“ (2019), „Night: A Philosophy of the After-Dark“ (2020). Naujausios – „Omnicide II: Mania, Doom, and the Future-In-Deception“ (2023) ir „Night, Volume II: A Philosophy of the Last World“ (2022). Jason yra ir Londono SOAS universiteto profesorius, mokslinis bendradarbis, Vizualiųjų menų doktorantūros studijų instituto kviestinis dėstytojas, Naujojo tyrimų ir praktikos centro tarpdisciplininių studijų programos sudarytojas, dviejų „Bloomsbury Press“ knygų serijų („Suspensions Series“, „Futures Theory Series“) redaktorius.

Ayesha Hameed (Londonas, Helsinkis, Delis), taikydama Atlanto ir Indijos vandenynų įvaizdžius, tyrinėja tarnystės ir vergovės palikimą. Afrofuturistinis požiūris persmelkia jos kuriamus performansus, garso esė, vaizdo įrašus ir skaitomas paskaitas. Ayesha nagrinėja šių medijų mnemoninę galią – gebėjimą paprastą kūną paversti atsimenančiu. Jos kūryboje pasikartojantys vandens, sienų ir priverstinio kraustymosi motyvai padeda apmąstyti migracijos istorijas ir materialumą, o platesne prasme – santykius tarp žmonių ir to, ką jie laiko gamta.

DĖSTYTOJAI

Gary Zhexi Zhang yra menininkas ir rašytojas, savo darbuose tyrinėjantis kosmologijos, technologijų ir ekonomikos sąsajas. Gimęs rytinėje Kinijoje esančiame Sudžou mieste, šiandien jis kuria ir dirba Londone (Jungtinė Karalystė). Šiuo metu Gary dėsto Londono universiteto Goldsmiths koledžo magistrantams. Anksčiau dirbo Niujorko Parsonso dizaino mokykloje. 2023 m. tapo mokslinių tyrimų ir plėtros stipendininku šiuolaikinio meno muziejuje „Rockbund“ Šanchajuje.

Susibūrimas **MELT** (Ren Loren Britton ir Iz Paehr) atlieka tyrimus ir eksperimentuoja su procesais, keičiančiais pavidalą šylančiame pasaulyje. Ir visa tai – technologijų, sensorinių medijų ir pedagogikų akivaizdoje. MELT rengiamus projektus galima suskirstyti į keturias mokslinių tyrimų kryptis: „Access Server“, „The Meltionary“, „Counting Feelings“ ir „Zeitgeber“. Savo meniniais ir dizaino tyrimais MELT formuoja praktikas, vedančias link materialių ir infrastruktūrinių transformacijų, kuriose susipina transfeminizmas ir žmonių su negalia teisės. Į kaleidoskopiškus pokyčius ir tirpsmą (angl. melt – tirpti) orientuota jų veikla apima daug temų: klimato kaitą, politinių pertvarkų galimybes, laipsniškus pokyčius ir materialias transformacijas. MELT savo kūrybą skleidžia kurdami vaizdo įrašus, instaliacijas, interneto svetaines, veddami paskaitas ir seminarus.

DĖSTYTOJAI

Mattas Prewitt yra fondo „**RadicalxChange**“ (RxC) prezidentas, rašytojas, technologas ir teisininkas. Jo darbai susiję su galios koncentracijos problema. Kaip advokatas jis bylinėjasi antimonopolinėse bylose. RxC fonde Mattas padėjo plėtoti transformacines idėjas ir eksperimentus, susijusius su demokratišku valdymu: nuo darbo su vyriausybėmis kuriant naujas balsavimo ir konsultavimosi su piliečiais metodikas iki platformų, skirtų radikalioms meno, intelektualinės nuosavybės ir kito turto nuosavybės pasidalinimu bei valdymu.

„RadicalxChange“ yra pasaulinis judėjimas už naujos kartos politinę ekonomiką. Kurdami naują demokratiją, rinkas, duomenų ekonomiką, bendrąjį turtą ir tapatybę, jo nariai pasiryžę skatinti pliuralizmą, lygybę, bendruomeniškumą ir decentralizaciją.

2018 m. ekonomisto Gleno Weylo įkurtas fondas „RadicalxChange“ yra 501(c)(3) ne pelno siekianti organizacija, skirta judėjimo RxC plėtrai. Ji buri bendruomenes ir edukuoja visuomenę apie demokratijos inovacijas. RxC vienija įvairių sričių žmones – nuo socialinių mokslų specialistų ir technologų iki menininkų ir aktyvistų. Judėjimas nuolat vystosi, todėl visada laukiama naujų žmonių ir idėjų, padėsiančių mūsų socialinį pasaulį paversti įvairesniu, laisvesniu, siūlančiu lygias teises ir naujas galimybes.

Anastasia Sosunova – Vilniuje gyvenanti vizualiojo meno kūrėja.

Tarpdisciplininę jos praktiką, jungiančią vaizdo įrašus, instaliacijas, grafiką ir skulptūrą, formuoja asmeninės istorijos ir jų sąsajos su platesnėmis kultūrinėmis, ekonominėmis, dvasinėmis struktūromis. Jos darbuose ypač daug dėmesio skiriama vietiniame liaudies mene, socialinėse kaimynijose ar religinėse organizacijose besimezgantiems ryšiams, kurie ir suformuoja bendruomenes. Menininkė stebi dažnai atsaku į kitas vertybes ar būtybes tampanti šių grupių formavimąsi, jų tolesnį bendrais sentimentais, ritualais, tradicijomis ir kolektyviniais susitarimais paremtą gyvavimą.

DĖSTYTOJAI

Zach Blas yra menininkas, filmų kūrėjas ir rašytojas, kurio veikla susijusi su instaliacijomis, judančiais vaizdais, kompiuterija, teorija ir performanso menu. Zach yra surengęs parodas, skaitęs paskaitas ir rodęs filmus Whitney Amerikos meno, „Tate Modern“ muziejuose, 12-oje Berlyno bienalėje, Walkerio meno centre, „British Art Show 9“, 12-oje Gvangdžu bienalėje, M. H. de Young muziejuje, Londono šiuolaikinio meno institute (ICA), Van Abbés muziejuje, „e-flux“, Karlsruhės meno ir medijų (ZKM) bei Australijos šiuolaikinio meno centruose, Šiuolaikinio meno universiteto muziejuje Meksike.

Naujausiuose menininko darbuose nagrinėjamos dirbtinio intelekto fantazijos, dirbtinio intelekto religingumas, policijos veikla kaip misticizmo forma, Silicio slėnio krištoliniai rutuliai, kelionės laiku ir išmaniųjų narkotikų psichodelija. Menininko praktikai suteiktas „Creative Capital“ naujųjų sričių apdovanojimas, ją remia Anglijos menų taryba, Edithos Russ namai medijų menui bei Jungtinės Karalystės menų ir humanitarinių mokslų tyrimų taryba.

Japonų kilmės amerikietė **Rieko Whitfield** yra vaizduojamojo meno kūrėja ir muzikantė, save vadinanti eksperimentinės popmuzikos ragana. „BBC Sounds“ jos debiutinį minialbumą „Regenesis“ pavadino „baugiai gražiu“, o „Sleek Magazine“ – „vienu metu ir intymiu, ir kolosaliu“. Neseniai baigusi Karališkąjį meno koledžą ir tapusi „Tate“ reziduojančia menininke, Rieko savo hipnotizuojančiais gyvo garso pasirodymais, derančiais tiek muziejuose, tiek klubuose, užsitarnavo kultinės kūrėjos statusą. Jos praktika – tai siekis pasiūlyti strategiją kolektyviniam gijimui ir dvasiniam skleidimuisi.

Kūrybinės dirbtuvės

SKIRTINGŲ ŠIO TEKSTO DALIŲ AUTORĖS:
Ania Tomczyk, Sunna Dagsdóttir ir Evita Mikalkėnaitė

11-oji Rupert Alternatyvios edukacijos programa prasidėjo 2023-ųjų birželį. Jos tikslu tapo transgresijos, pereinamumo temas ir menines praktikas turintis sujungti dialogas, kurį vystant tyrinėjamas kūrybinis tarpusavio priklausomybės ir rūpinimosi potencialas. Šios temos išsikristalizavo pritaikius atvirą teminių trajektorijų sintezę. Abu raktažodžiai – tai kontūrai, viltinga ranka nubraižyti eskizai, kuriais norima paskatinti suvokti save būnant santykyje su kitais. Transgresijos ir pereinamumo temas ragina sutelkti dėmesį į tai, kas neatitinka standartų, yra periferijoje ar nepakankamai pripažįstama, sykiu inspiruoja pažinti tai, kas slypi už duoto pasaulio ribų, kai ieškoma neįsivaizduojamo, o ne leistino.

Teminių trajektorijų jungtis su besikeičiančia metodologine sistema buvo esminis momentas pertvarkant programą į švietimo infrastruktūros, decentralizuotų žinių mainų ir meninio tobulėjimo sąveiką. Per šešis mėnesius dalyviai, vadovaujami atrinktų dėstytojų, dalyvavo įvairiose paskaitose, praktiniuose užsiėmimuose ir išvykose.

Dėkojame visiems, kurie su mumis dalijosi šia nuostabia kelione!

11-oji Rupert alternatyvios edukacijos programa turėjo savo kas savaitinę radijo laidą „**Rupert AEP;**“, kurią transliavo „**Radio Vilnius**“. Laidą kūrė ir vedė Tautvydas Urbelis ir Evita Mikalkėnaitė.

► [Perklausyti visus epizodus](#)

KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS

Susipažinę ir oficialiai pradėję 11-osios Alternatyvios edukacijos programą, dalyviai bene iškart leidosi į keturių dienų transformuojančią kelionę **Žeimių dvaro** sodyboje, kurioje pasinėrė į užburiančius molekulinio konservavimo ir ontologinio gydymo pasaulius.

Pirmąją dieną vyko intelektualiniai mainai – AEP dalyviai pristatė savo darbus ir meno tyrimus. Tai tapo puikia proga vieniems kitus atrasti ir geriau pažinti.

Ilgasis savaitgalis tęsėsi mus supantį pasaulį permąstyti skatinusiu **Aikas Žado laboratorijos** seminaru „Aikas Žado laboratorija 2023: Biomimetinis centras“, kurį vedė **Domas Noreika**. Dalyviai, įsitraukdami į vykstančius restauravimo procesus ir eksperimentuodami su įvairiomis natūraliomis medžiagomis, buvo kviečiami pasinėsti į rūpinimosi ir tarpusavio priklausomybės praktikas. Svarbia jų dalimi tapo neįmogiški ir dirbtiniai kūnai bei negyvi gyvūnai. Būtent šiomis praktikomis išsiskiria Aikas Žado laboratorija.

Trečiąją dieną **Eglė Ambrasaitė** pristatė savo daktaro disertacijos tyrimą „Motinos, monstrai, mašinos: lyčių biopolitikos žemėlapis vėlyvajame sovietiniame socializme ir ankstyvajame posovietiniame Žeimių miestelyje“ ir pasidalijo menine praktika, tyrinėjančia neįmogiškąją giminystę, lyčių biopolitiką, kūno jautrumą, meilę ir toksiškumą. Vėliau vyko įtraukiančios dirbtuvės „Gydančiosios ontologijos: slidūs paviršiai ir vaizduotės pasaulio kūrimas“, paskatinusios introspekciją ir gilesnius apmąstymus.

KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS

Miškais nuklotame **Dzūkijos** krašte menininkai pasinėrė į transformuojančią antrąją Alternatyvios edukacijos programos tiriamąją kelionę. Įkvėpimo dalyviai sėmėsi rinkdami laukines uogas, kepdami duoną senovinėje krosnyje ir išbandydami tradicinę vilnos vėlimo techniką.

Šįkart dalyvius šiltai priėmė „**Verpėjos**“. AEP dalyviai ne tik mokėsi tešlos maišymo ir minkymo subtilybių, bet ir suvokė lėtumo vertę bei klausėsi įdomių pasakojimų apie duonos kepimą ir su šios technikos tobulinimu susijusias istorines aplinkybes.

Patyriminė kelionė tęsėsi užsukus į Marcinkonių stoties galerijoje eksponuotą **Marijos Marcelionytės-Paliukės** personalinę parodą „Apie sraigės ir skruzdes“. Dalyviai buvo sužavėti nuostabiais, įkvepiančiais autorės pasakojimais.

Patyriminę kelionę vainikavo tinginystei ir lėtumui dedikuoti skaitymai, į kuriuose susirinkę Rupert AEP dalyviai dalijosi savo pasirinktomis istorijomis, straipsniais ir eilėraščiais. Vakaro rūko ir raminančio tradicinės pirties garo apsuptyje šie skaitymai tapo priminimu, kad istorijos, su kuriomis susiduriame realybėje, niekada iš tiesų nesibaigia – jos neabejotinai išlieka.

KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS

Trečiosios kūrybinės dirbtuvės prasidėjo vieša **Jason Bahbak Mohaghegh** paskaita „Paslėptas posūkis: mintys apie slaptumą, dvigubą prasmę ir šifravimą“, kurioje buvo tyrinėjami tie reti kriptografinės minties šerdyje esantys pažeidimai, kai kiekviena idėja sudaro šifrą, kiekvienas žodis – savo baisų arba nuostabų kodą, o kiekvienas pojūtis apgauna, nes veda begalėmis spąstų, apgaulingais žingsniais ir nelygiomis teritorijomis. Po paskaitos kartu su Rupert Alternatyvios edukacijos dalyviais leidomės į dviejų dienų kūrybines dirbtuves, kuriose kartu įžengėme į nepažintą teritoriją – nagrinėjome konceptualią iliuzijos temą. Per dirbtuves nardėme istorijos gelmėse, sekėme įvairių laikotarpių pasakojimais apie iliuziją, taip pat turėjome galimybę įsitikinti programos dalyvių kūrybiškumu ir vaizduote – jų fantastiški viso pasaulio meno kultūras aprėpę pavyzdžiai tarsi kūrė tikrą nerealybės archyvą.

KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS

Rupert būstinėje vyko menininkės ir tyrėjos **Ayeshos Hameed** dviejų dienų trukmės kūrybinės dirbtuvės „Thresholds and Landscapes“. Jau ketvirtajame šių metų AEP susitikime dalyviai tyrinėjo subjektyvumo ir dėmesingumo sąvokas bei atminties formas. Vingiuojanti Neris ir ją supantys miškai Valakampiuose tapo idealia vieta pasigilinti į kraštovaizdžio pasakojimo metodus ir stebėti jo poslinkius.

Kolektyvinio rašymo procesas ir vėliau pasidalyti sukurtų pasakojimų, kuriuos įkvėpė analizuoti tekstai ir ilgas pasivaikščiojimas paupiu, elementai dalyvius paskatino gilintis į decentralizuotą žinių kaitą ir į procesą orientuotus tyrimo būdus. Per dirbtuves buvo svarstoma apie slenkstį tarp sausumos ir vandens teritorijų, nagrinėjamos meditatyvios, simbolinės priartėjimo prie kaitos savybės.

KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS

Gary Zhexi Zhang knygos „Catastrophe Time!“ pristatymas žymėjo ketvirtąjį susitikimą, po kurio AEP dalyviai susitiko su menininku vienos dienos kūrybinėse dirbtuvėse. Gilindamiesi į finansų ir laiko sąvokas, visi aktyviai nagrinėjo vieno pasaulio keitimo kitą temą ir dalijosi šio proceso sąsajomis su asmeninėmis meninėmis praktikomis. Išvalgomis grįžę prie „Catastrophe Time!“, šio sezono AEP dalyviai spekulavo, kokią institucinę, meninę ir kultūrinę ateitį, prie kurios formų taip sparčiai prisideda mūsų link atkeliaujantys daugiapoliai pasauliai, galime sukurti arba pasyviai pasitikti.

KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS

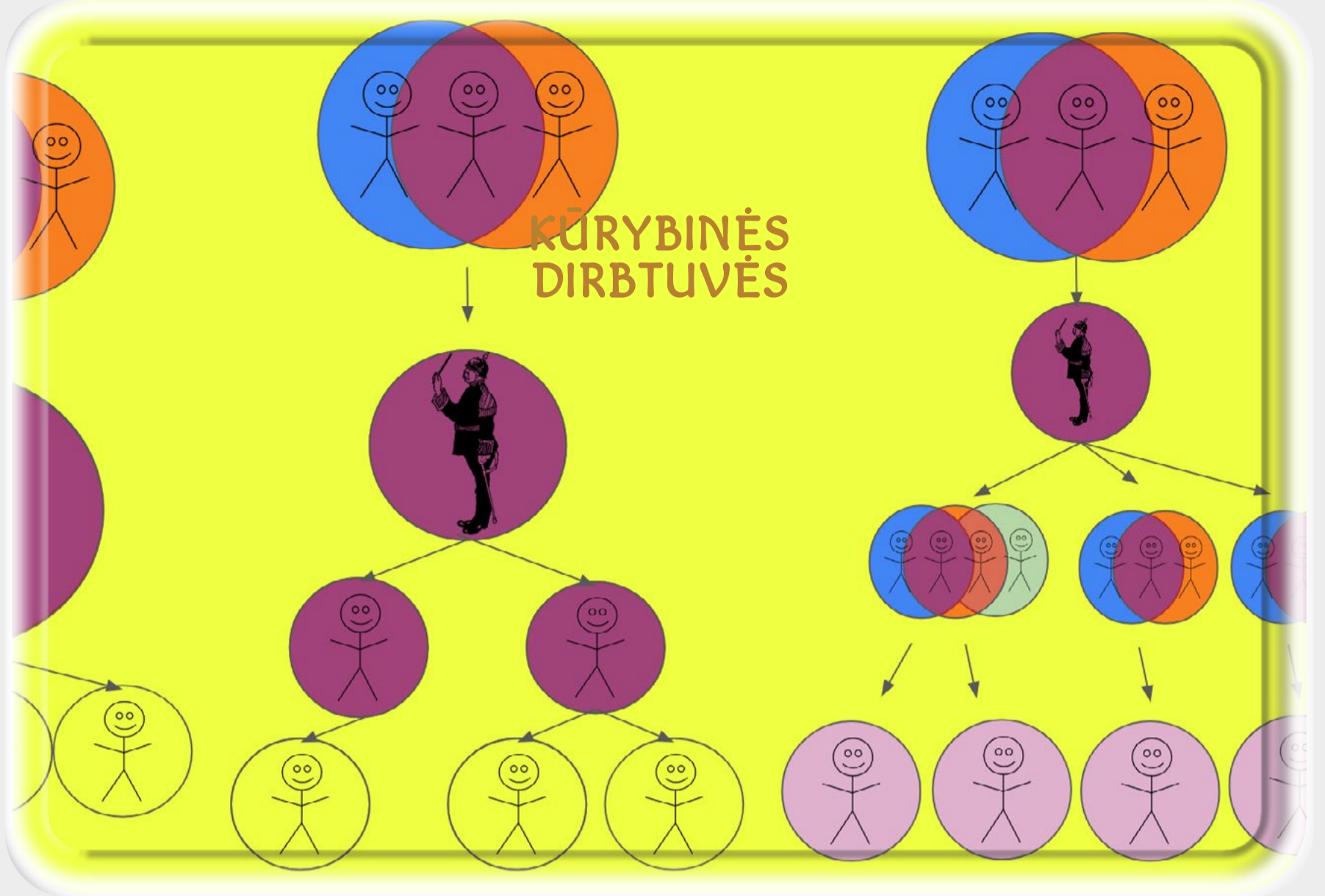

Paskutinės rugsėjo savaitės lepino ne tik oru, bet ir naujomis pažintimis – Vilniuje svečiavosi Ren Loren Britton ir Iz Paehr, kartu dirbantys kaip **MELT**. Meno dizaino duetas atvyko į Vilnių pasidalyti savo praktika, aprėpiančia transfeminizmo ir antiabileizmo temas. Pristatydami projektą „Rituals Against Barriers“, jie kvietė dalyvius permąstyti kasdienybėje mažesniu ar didesniu masteliu sutinkamą engimą ir opresijas, o į tai atsižvelgus sukurti ir su jomis kovoti padedantį savo ritualą. Tiesa, be ritualų ir neišvengiamos labai reikalingų tekstų analizės, AEP dalyviai galėjo pagalvoti ir apie savo meninę praktiką bei jos sąsajas su nagrinėtomis temomis. Metaforiškai remiantis durų pleišto konceptu, kurį savo praktikoje įgalina MELT, dalyviai kūrė savuosius šios idėjos atitikmenis: nuo tirpstančiame ledo luite įkalinto laiško iki garsinio motyvo, kuris tampa fiziškai neaprepiamu, bet daug reikšmingų klausimų keliančiu pleištu. Ren ir Iz sakė, kad dirbtuvėse yra tiek pat mokytojų, kiek ir dalyvių, ir tuo metu tai buvo tikra ir nuoširdi tiesa. Džiaugiamės, kad duetas atvyko pasidalyti savo idėjomis ir sukūrė terpę tinkamu laiku ir tinkamoje vietoje apsikeisti savosiomis.

KURYBINĖS DIRBTUVĖS

Vieną spalio rytą jau pradėjus sparčiai kristi rudeniems lapams, Šnipiškių mikrorajone susitikę AEP dalyviai pradėjo dviejų dienų trukmės tyrimus su menininke **Anastasia Sosunova**. Kaip ji pabrėžė, pagrindiniu dirbtuvių „Relics of Unfinished World“ mokytoju tapo pati kaimynystė. Dėmesingai vaikštinėdami po Šnipiškių rajoną, vilniečių dar vadinamą Šanchajumi, bandėme išgirsti aplinkos pasakojamas istorijas ir tyrinėti aplinką supantį kontekstą specifiniais metodais, pasiūlytais urbanistikos tyrinėtojos Jekaterinos Lavrinec. XIX a. pab. statyti ir kontrastingą dialogą su dešiniajame Neries krante stovinčiais dangoraižiais mezgantys mediniai namai buvo vertingas atspirties taškas. Dirbtuvės tęsėsi ir kitą dieną, įžengus į Turniškes ir Valakampius. Šie rajonai garsėja ne viena galios ir įtakos vieta – nuo namų, kuriuose apgyvendinami diplomatai ir ambasadoriai, iki grėsmingai aptvertos prezidentinės teritorijos. Išvados ir pokalbiai, kilę sugretinus šias kontrastingas dviejų dienų aplinkas ir patirtis, sugulė į žodžius ir simbolius atliekant rašymo užduotis, o taip pat jaukiuose baigiamuosiuose pokalbiuose prie lėkštės visų kartu pagamintos grybų sriubos.

Dalinė bendroji nuosavybė, mechanizmų kūrimas ir daugiamandatės balsavimo sistemos (angl. plural voting systems) – AEP dalyviai kolektyviai pasinėrė į menininko Matt Prewitt arba **RadicalxChange**, kuris yra judėjimo už naujos kartos politinę ekonomiką prezidentas, kuriojamų koncepcijų atranką.

Pirmajame šių metų nuotoliniame AEP susitikime dalyviai kartu su Matt bandė dekonstruoti institucijos sąvoką ir rasti būdų ją tobulinti. Viena iš galimų priemonių yra daugiamandatė balsavimo sistema, dar žinoma kaip kvadratinis balsavimas (angl. quadratic voting), kuris kolektyvinių sprendimų priėmimo metu padeda suprasti žmonių preferencijų intensyvumą. Džiugu, kad šis metodas buvo naudojamas ir kuriant programos finalinę parodą.

KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS

Koncepcijų inžinerijai skirtose nuotolinėse („Zoom“) dirbtuvėse AEP dalyviai kolektyviai gilinosi į menininko **Zach Blas** kuruotas koncepcijas. Kiek anksčiau organizuotame virtualiame seminare beasmeniškai buvo paskirti skaitiniai, su kuriais dalyviai susipažino dar prieš užsiėmimą. Zach vedamą paskaitą lydėjo skaitinių išvalgos ir grupinės diskusijos – visa tai suteikė platformą conceptualiems kolektyviniams tyrinėjimams.

Virtuali aplinka palengvino visapusišką keitimąsi idėjomis ir leido dalyviams kartu analizuoti perskaitytus tekstus, jų reikšmes. Seminaras, kuriame buvo derinami teoriniai tyrinėjimai ir praktinės diskusijos, suteikė unikalią platformą AEP grupei įsitraukti į sudėtingą koncepcijų inžinerijos pasaulį ir jį apmąstyti

KŪRYBINĖS DIRBTUVĖS

Paskutinį šių metų AEP programos seminarą surengė **Rieko Withfield**. Seminare „Songwriting Seance“ dalyviai pasinėrė į transformuojančią patirtį, kurios svarbia dalimi tapo meditacijos, žemi dažniai ir automatinio rašymo pratimai, sukurti taip, kad būtų galima išgirsti savo vidinį balsą. Per seminarą šie elementai buvo sujungti į visumą, suteikiant dalyviams kolektyvinę erdvę, kurioje jie galėjo tyrinėti ir nugrimzti į autentišką savastį.

Dalyvaudama dirbtuvėse grupė pasinėrė į meditacinę kelionę, kurios metu gydomieji žemieji dažniai tarnavo kaip introspekcijos katalizatorius. Automatinio rašymo pratimai dar labiau paskatino kūrybinį procesą ir atvėrė asmeninės išraiškos rezervuarus. Šio užsiėmimo kulminacija – improvizuoti pasirodymai, kuriuose skambėjo dainos arba žodžiu išsakyti eilėraščiai, tapę kolektyvinės energijos laidininkais.

Per šiuos pasirodymus kolektyviniai burtai buvo sąmoningi ir siejosi su atgimimo, įsikūnijimo ir alternatyvios ateities tyrinėjimo temomis. Bendrai veiklai suvienijusios dirbtuvės dalyviams leido susijungti su savo kūrybiniais instinktais ir prisidėti prie kolektyvinės išraiškos audinio pynimo.

„Songwriting Seance“ dalyviams leido patirti bendros kelionės jausmą, sustiprino kūrybiškumo galią formuoti ir numatyti naujas galimybes. Asmeninis, bet kartu ir kolektyvinis dirbtuvių pobūdis pabrėžė transformacinį potencialą, slypintį tyrinėjant savo vidų kolektyvinėje aplinkoje.

JASON BAHBAK MOHAGHEGH

El Wardany, Haytham. *The Book of Sleep*. London: Seagull Books, 2021.
„Fragments from *The Book of Sleep*, by Haytham El-Wardany (trans. Robin Moger), Part One“. *minor literature[s]* (vasario 12 d., 2018). <http://minorliteratures.com/2018/02/12/the-book-of-sleep-haytham-el-wardani-trans-robin-moger>

AYESHA HAMEED

Calvino, Italo. *Cosmicomics*. New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1976.

Calvino, Italo. *Invisible Cities*. London: Vintage Classics, 1997.

Lovecraft, Howard Phillips. *The Call of Cthulhu and Other Weird Stories*. New York: Penguin Books, 1999, 139–69.

Rushdie, Salman. *Satanic Verses*. London: Vintage, 1998.

Taussig, Michael. „Excelente Zona Sociale“. *Cultural Anthropology* 27, nr. 3: 498–517.

Taussig, Michael. „The Beach (a Fantasy)“. *Critical Inquiry* 26, nr. 2 (2000): 249–78. <http://www.jstor.org/stable/1344123>.

FILMAI:

Antarctic Digital Heritage. „Antarctica – Encounters at the End of the World. Documentary“. *YouTube*, 2020. <http://www.youtube.com/watch?v=6BB3YRtzRxE>.

Alberta Whittle. *Reset*. 2020. <http://www.frieze.com/artistaward-2020>.

GARY ZHEXI ZHANG

Chakrabarty, Dipesh. „The Climate of History: Four Theses“. *Critical Inquiry* 35, nr. 2 (sausis, 2009): 197–222. <http://doi.org/10.1086/596640>.

Mbembe, Achille. „How to Develop a Planetary Consciousness“. *Noema* (sausio 11 d., 2022). <http://www.noemamag.com/how-to-develop-a-planetary-consciousness>.

Zhexi Zhang, Gary. „The Artist of the Future“. *ArtReview* (balandis, 2020). <http://artreview.com/back-to-the-drawing-board>.

Zhexi Zhang, Gary. *Catastrophe Time!* Cambridge, MA: MIT Press, 2023.

MELT

Acosta, Navild, Sosa ir Naeem Douglas. „Black Power Naps: La Biblioteca Is Open“. *The Museum of Modern Art* (2023). <http://www.moma.org/calendar/exhibitions/5551>.

Hamraie, Aimi ir Kelly Fritsch. „Crip Technoscience Manifesto“. *Catalyst: Feminism, Theory, Technoscience* 5, nr. 1 (balandžio 1 d., 2019): 1–33. <http://doi.org/10.28968/cftt.v5i1.29607>.

Kampnagel Hamburg. „Protestgespräch Mit Udo Sierck: »Jedem Krüppel Seinen Knüppel«“. *YouTube*, 2023. https://www.youtube.com/watch?v=SDo9n_QloRQ.

May, Emily. „Expressing Rage through Angles and Pie Charts with Berlin-Based Artist Christine Sun Kim“. *Friends of Friends / Freunde von Freunden (FvF)*, (rugpjūčio 9 d., 2019). <http://www.friendsoffriends.com/art/berlin-christine-sun-kim>.

MELT (Ren Loren Britton ir Iz Paehr). „ACCESS SERVER: Dreaming, Practicing and Making Access“. *First Monday* (sausio 16 d., 2023). <http://doi.org/10.5210/fm.v28i1.12908>.

MELT, Loren Britton ir Isabel Paehr. „Con(Fuse)Ing and Re(Fusing) Barriers“. *A Peer-Reviewed Journal About* 10, nr. 1 (rugpjūčio 13 d., 2021): 70–83. <http://doi.org/10.7146/aprja.v10i1.128188>.

Moesch, Jarah. „The #CripRitual Care Package“. *#CripRitual* (vasaris, 2022). <http://cripritual.com/care-package>.

„Rituals against Barriers“. *Meltionary* (be datos). <http://meltionary.com/meltries/a.html>.

„Why Do Adrian Piper’s Calling Cards Still Matter?“. *Public Delivery* (rugpjūčio 11 d., 2019). <http://publicdelivery.org/adrian-piper-calling-card>.

ANASTASIA SOSUNOVA

Stewart, Kathleen. „Weak Theory in an Unfinished World“. *Journal of Folklore Research: An International Journal of Folklore and Ethnomusicology* 45, nr. 1 (sausis, 2008): 71–82. <http://doi.org/10.2979/jfr.2008.45.1.71>.

Taussig, Michael. *Fieldwork Notebooks*. Berlin: Hatje Cantz Verlag, 2011.

RADICALXCHANGE (MATT PREWITT)

Chiang, Ted. „Exhalation“. *Lightspeed Magazine* (balandžio 29 d., 2014). <http://www.lightspeedmagazine.com/fiction/exhalation>.

George, Henry. „The Unbounded Savannah“. *Henrygeorge.org* (be datos). <http://www.henrygeorge.org/savannah.htm>.

Heidegger, Martin. *The Question Concerning Technology*. New York, London: Garland Publishing, 1977. http://bpb-us-e2.wpmucdn.com/sites.uci.edu/dist/a/3282/files/2018/01/Heidegger_TheQuestionConcerningTechnology.pdf.

Prewitt, Matt ir Paul Healy. „The Handbook for Radical Local Democracy V2.0“. *RadicalxChange* (be datos). http://www.radicalxchange.org/media/papers/The_Handbook_for_Radical_Local_Democracy.pdf.

Prewitt, Matt. „Democracy Actually Is Good at Governing Infrastructure, and Infrastructure Is Exactly What Democracy Should Govern“. *RadicalxChange* (rugšėjo 7 d., 2021). <http://www.radicalxchange.org/media/blog/democracy-actually-is-good-at-governing-infrastructure-and-infrastructure-is-exactly-what-democracy-should-govern>.

Prewitt, Matt. „Secret Societies, Network States, Burning Man, Zuzalu, and More“. *RadicalxChange* (rugpjūčio 22 d., 2023). <http://www.radicalxchange.org/media/blog/secret-societies-network-states-burning-man-zuzalu-and-more>.

ZACH BLAS

Blas, Zach. „Informatics of Domination“. *e-flux* (sausis, 2017). <http://conversations.e-flux.com/t/informatics-of-domination-a-lecture-series-organized-and-introduced-by-zach-blas/5890>.

Blas, Zach. „Informatic Opacity“. Iš *Posthuman Glossary*, red. Rosi Braidotti, Maria Hlavajova. London: Bloomsbury Publishing, 2018, 198–9.

Blas, Zach. *Contra-Internet* (2016). <http://zachblas.info/works/contra-internet>.

Blas, Zach. *Unknown Ideals*. London: Sternberg Press, 2021.

Critical Art Ensemble. „Utopian Plagiarism, Hypertextuality, and Electronic Cultural Production“. Iš *The Electronic Disturbance*. New York: Autonomedia, 1994, 83–109.

Glissant, Édouard. „For Opacity“. Iš *Poetics of Relation* (vert. Betsy Wing). Ann Arbor: The University of Michigan Press, 1990, 189–94.

Haraway, Donna. „Manifesto for Cyborgs: Science, Technology, and Socialist Feminism in the 1980s“. *Socialist Review*, nr. 80 (1985): 65–108.

Preciado, Paul B. *Countersexual Manifesto* (vert. Kevin Gerry Dunn). New York: Columbia University Press, 2018.

Baigiamoji paroda

„išardytos svajonės, nutrūkusios siūlės“ (angl. „*dismantling dreams, disrupted seams*“) – tai baigiamoji Rupert Alternatyvios edukacijos programos paroda. Renginys režiūmavo šešis mėnesius trukusį mokymosi procesą, kuriame netrūko kūrybinių dirbtuvių, paskaitų, apsilankymų studijose, kritikos sesijų ir kitų kūrybą katalizuojančių veiklų. Transgresijos ir pereinamumo temas nagrinėjusi programa finišavo nebenaudojamame ir visuomenei neprieinamame „Lelijos“ siuvyklos administraciniame pastate. Neišvengiamai artėja laikas, kai jis bus nugriautas, tad aštuonios naujos įvietintos instaliacijos trumpam intensyviai transformavo tuščias patalpas. Tai stipri metafora ir simbolinis gestas, kurį geriausiai apibūdino vienas programos dalyvių Rokas Vaičiulis:

„Parodos „išardytos svajonės, nutrūkusios siūlės“ erdvių ir jose įsikūrusių kūrėjų pasiskirstymą nulemia abipusis neprisirišimas. Kiekvienas plyšelis tarp tuščių erdvaus buvusios siuvyklos administracijos skyriaus kabinetų siekia tapti atskiru pasauliu su savita derme. Tačiau šių per tris pastato aukštus besidriekiančių plyšių nebeskiria darbo jėgos hierarchija ar erdvinės funkcijos – jie veikia labiau kaip lopiniai erdvės audinyje, kuriuos patiriame naviguodami skirtingomis bendrų siekių ir juslinių sistemų spiečius atliepiančiomis atmosferomis ir dialektais. Kiekvienas kabinetas, atsiejus jį nuo „mėlynosios apykaklės“ konteksto ir garsaus fluorescencinių lempų burzgimo, leidžia užmesti smalsų žvilgsnį į vienalytes procesų užuovėjas ir laiko pleištus, tarsi kviesdamas į kelionę po kylančias ir besileidžiančias struktūras, išivaizduojant jų tarpusavio ryšius pagal savo pačių mentalinį žemėlapi.“

Meno kūriniai

Lux Sauer

**„Ugdyti gebėjimą reaguoti –
pasitelkus slidinėjimo kostiumus,
užimti erdvę meniniam dialogui“
(2023)**

**Slidinėjimo kostiumai, lateksas, beržo tošis,
pušų spygliai.**

Atspirtimi Lux Sauer kūriniai tapo idėja apgyvendinti skirtingas aplinkas ir vulkanizuoti lokaciją. Šiam sumanymui įgyvendinti jis naudoja tiek vaizduojamojo meno, tiek somatinius komponentus – interpretuoja ugnikalnio elementus kaip vizualią ir choreografinę instaliaciją, suformuojančią įtraukiančią aplinką. Idealiu atveju vulkanizuota erdvė virsta teritorija, kur pasibuvimas, priklausymo jausmas, pokalbiai, kartu leidžiamas laikas ir kūryba peržengia nustatytas ribas.

Tyrinėdamas ir ieškodamas menininkas susidūrė su tam tikromis aplinkybėmis, kurios iškėlė svarbius klausimus: kaip vystyti meninę praktiką nejautrioje aplinkoje; kaip puoselėti saugią erdvę kūrybiniam procesui; kaip ugdyti gebėjimą reaguoti.

Rokas Vaičiulis

„Neišgyventa patirtis“ (2023)

**Vaizdo instaliacija, plieninis pakabas,
marškinėliai su spaudiniu, kartoninės lubų
plokštės.**

„Skirtumas tarp neišgyventos ir išgyventos patirties – tai tarsi skirtumas tarp skaitmeninio ir analoginio aparato. Jūs turite (1) naują (-us) pranešimą (-us)…”

Rokas Vaičiulis, kūrinio

„Neišgyventa patirtis“ siužetą įtvirtindamas kasdieniškuose, parasocialiuose, ekrane matomuose dalykuose, leidžiasi į procesinę kelionę po minties kasdienybę ir kasdienybės mintį: dienoraštinis įrašus, kilmės neturinčią memetiką, skaitmeninių nuotaikos lentų poetiką, nelegalios sklaidos tonacijas. Visa tai menininkas pateikia kaip neautentiškas, dirbtines formas ir srautus.

Ši vaizdo instaliacija – tai dalyvavimo Rupert Alternatyvios edukacijos programoje artefaktas. Ja bandoma įsivaizduoti skaitmenizuotą prekių vartojimą kaip judantį vaizdą – švytuoklės svyravimą tarp akivaizdumo ir beasmeniškumo, tarsi spekuliatyvų svorio, greičio, šviesumo matą. Tekstų archyvą rasite adresu www.hyacinthkatatonia.substack.com.

MENO KŪRINIAI

Églantine Laprie-Sentenac **„Sargybinis (Prašau, ne)“ (2023)**

Viela, medžio apsauga, tinklinis audinys, kartonas, rastas objektas, lazeris; kintamieji matmenys

Kūriniu „Sargybinis (Prašau, ne)“ menininkė Églantine Laprie-Sentenac apmąsto atsiribojimo formas ir medžiagas, tai, kas nepasiekama viduje ir išorėje.

Steph Joyce **„Nelaiminga žvaigždė“ (2023)**

Garsas (pasikartojantis įrašas), rasti objektai, lino tekstilė, šviesa, vanduo, šiluma, nuosėdos, troškimas; kintamieji matmenys

Steph Joyce kuria į vietą reaguojantį pasakojimą, kurį apibūdina lakoniškai – „įklimpusi ir užstrigusi kilimo veiksmė“.

MENO KŪRINIŲ

Will Krauland

Du vaizdo įrašai:

„Lėšis B.C.“₁₂

„Be pavadinimo“₃₄₅₆

Dvi fotografijos. UV atspaudai ant pusiau

blizgaus popieriaus₇

„Be pavadinimo“

„Sub (m)“

Du rasti objektai:

„Be pavadinimo“ 2024 m.

kalendorius₈,

„Be pavadinimo“ dalis seno UAB

„Lelija“ užsakymu pagaminto ženklo,
rasto administracinio pastato trečiame
aukšte.

Du tiksintys metronomai₉₁₀.

Du garsiakalbiai₁₁, bet ne čia₁₂.

O, ko gero, yra₁₃ ir daugiau...

1 30 sekundžių...

2 žr. „Synch“.

3 300 sekundžių...

4 Pauzė išlaisvina mus nuo laiko ir erdvės, nuo linijinių malonumų, nuo garsų, kurių tikimės, ir atveria kitą tamsią erdvę...

5 ...iš kurios nėra išsigelbėjimo?

6 žr. „Fastforwarder“.

7 UAB „Jaunokas. Spirit“.

8 Atrodo, kad buvusios siuvyklos administracijos darbuotojai mėgo kalendorius su katėmis. Pamatysite, jei eisite per rūšį.

9 Normalus širdies pulsas ramybės būsenoje turėtų siekti nuo 60 iki 100 dūžių per minutę... Jei jūsų pulsas viršija 100 dūžių per minutę, jis laikomas greitu... Jei pastebėjote, kad pulsas staiga padažnėjo, jaučiate svaigulį, alpulį ar permušimus (kai juntamas širdies plakimas ar atrodo, kad ji daužosi netolygiai), kreipkitės į savo šeimos gydytoją... Jei jūsų pulsas ramybės būsenoje retesnis nei 60 dūžių per minutę, jis laikomas lėtu... Jei lėtas pulsas jums nėra normalus, ypač, jei tada dar ir prastai jaučiatės, tai gali reikšti, kad turite širdies problemų. Jei pastebėjote, kad jūsų pulsas lėtesnis nei įprasta, jums silpna, jaučiatės pavargę ar svaigsta galva, reikėtų pasikalbėti su savo šeimos gydytoju (nukopijuota iš bhf.org.uk)...

10 Čia aptikau keletą senovinių energijų, veikiančių ir atskirai, ir kartu. Jos iškyla kaip smulkūs padailinimai, laibi spinduliuotės kaspinėliai.

11 3 000 sekundžių...

12 Naugarduko g. 5, 01141 Vilnius

13 Žmogus turėtų būti savo paties tuštumoje. Tuštuma yra tylą. Vienatvė. Santykių nebuvimas... Tuštuma – tai augalas, kurį reikia nuolat laistyti (F. J.).

MENO KŪRINIAI

Ella Jo Skinner **HGMITR (2023)**

Daugiasensorinei instaliacijai naudotos medžiagos: vilna, siūlai, virvelės, dūmai, smilkalai, iš gopniko Latvijoje gauti objektai ir gyvūnų palaikai, dervoje užkonservuotas žiurkės lavonas, vaškas, gipsas, silikonas, derva, gliukozė, purvas, tušas, Talino bažnyčioje gauti religiniai reikmenys, akrilas, pramoniniai dažai, iš Lenkijos atsivežti ranka pakoreguoti istorinio paveikslo atspaudai ir kt.

Kartais mergina išjungdavo telefoną ir pažvelgdavo į dangų. Žvelgdama galvojo, kad tai kokio nors nežemiško diktatoriaus blyškūs akių baltymai. Kokio nors diktatoriaus, kuris norėjo matyti ją skęstančią, kuris leido jai pačiai save įkalinti. Kankino ją laužydamas pažadus dėl kosmoso būvio. Vieną vakarą naršydama telefone, ji padarė išvadą: jei būtų gimusi, kai žmonės gyveno gentimis, būtų tapusi žyne arba šventike. Už išmintį ją būtų išprievartavę ir sudeginę ant laužo. Ji prakeikė dangų. Įsitikinusi, kad turi sąmonę, vėl užmigo.

Parduodamos skulptūros

- Relikvija # 1**
(silikonas, derva / rankos skulptūra)
- Relikvija # 2**
(silikonas, derva / rankos skulptūra su krucifiksu)
- Relikvija # 3**
(silikonas, derva, tušas, purvas / krucifiksas)
- Relikvija # 4**
(derva / žiurkės kaukolė)
- Relikvija # 5**
(silikonas, derva / moters torsas)

Kitos skulptūros, paveikslai ir objektai parduodami atsižvelgiant į pageidavimus.

MENO KŪRINIAI

Eglė Ruibytė **„Komandos dvasia“ (2023)**

Ekstruzinis polistirenas, plastikinė plėvelė

Instaliacija buvusį buhalterijos biurą paverčia neaiškios paskirties erdve, primenančia poilsio kambarį ar erdvę, kurioje vyksta komandos formavimo procesas. Neįkvėpta komandinė dvasia čia kartais virsta korporacijos šmėkla.

Eglė Ruibytė atskleidžia, kad iš pigių pakuoti ir siūsti daiktams naudojamų medžiagų sukurti artefaktai vis dėlto yra rankų darbo. Menininkės teigimu, jie primena korporacijų ar iškilmių simbolius, tad tampa užuominomis į ilgesį, rūpestį, tuštumą ir išnaudojimą.

Kamilė Krasauskaitė

„Šventi šuliniai ir medžiai, ir kitos gydymo tikėjimu vietos“ (2023)

Kamilė Krasauskaitė apmąsto galios, gijimo, žmogiškų ir nežmogiškų kelionių vietas, kurios ypač aktualios ribiniais laikais, kai vyksta epidemijos, karai, stichinės nelaimės, o žmogaus netobulumas ir ribotumas bei visagalės Begalybės troškimas jaučiamas itin aštriai.

Šioje ritualizuotų sandorių erdvinėje choreografijoje susitinka stebuklų ieškotojai ir geradariai šventieji. Tikėjimo peizaže slypi tam tikros sąlygos – tarsi vyktų kosminiai mainai, kai šventieji kaip pirkliai mistikai derasi su nuoširdžiai į juos besikreipiančiais dėl stebuklų kainų.

KŪRĖJAI:

3D vaizdų koncepcija ir vizualizacija

Jurgis Lietunovas

Videomontažas

Kamilė Krasauskaitė & Vilius Vaitiekūnas

Patarėja scenografijos klausimais

Barbora Šulniūtė

Menininkė nuoširdžiai dėkoja:

Eglei Kliučinskaitei

Marijonui Verbel

Aiščiui Kavaliauskui

Gustei Kripaitei

Eglė Ruibytė. „Komandos dvasia“

Ella Jo Skinner. „HGMITR“

**Lux Sauer. „Ugdyti gebėjimą reaguoti –
pasitelkus slidinėjimo kostiumus, užimti erdvę meniniam dialogui“**

Églantine Laprie-Sentenac. „Sargybinis (Prašau, ne)“

Will Krauland

Steph Joyce. „Nelaiminga žvaigždė“

Justas Bø. „Šviesos gaudytojas“

**Kamilė Krasauskaitė. „šventi šuliniai ir medžiai,
ir kitos gydymo tikėjimu vietos“**

Rokas Vaičiulis. „Neišgyventa patirtis“

Laina (Kerolaina Linkeviča). *nether*

Grupinio gijimo skaitymo grupė

TEKSTO AUTORIS
Rokas Vaičiulis

Nepaisant to, kad šį baigiamąjį tekstą parašiau programai finišuojant, man sunku užbaigti Grupinio gijimo skaitymo grupės siužetą: manau, kad pats siužetas buvo susirinkti Vilniaus apylinkėse, kurios buvo patogios nuolatiniams šios iniciatyvos nariams, t. y. Steph Joyce, Will Krauland ir man. Pradėję šių metų vasaros viduryje, antradieniais, iš pradžių 16 val., vėliau 18 val., aptarinėdavome tekstus ir atsisveikindavome su besileidžiančia vakaro saule. Iš pradžių lauke, netoli mūsų bendros studijos „Lelijoje“, vėliau uždarose patalpose, BREW kavinėje prie MO muziejaus (išimtis – vienas mano ir Steph pokalbis pasivaikščiojimo metu spalį ir tiesiogiai per „Radio Vilnius“ lapkritį transliuotas Will, Steph ir Églantine skaitymo seansas).

Neformalią programos iniciatyvą pavadinti Grupinio gijimo skaitymo grupe (angl. Group Help Reading Group, GHRG) pasiūlė Steph. Mano nuomone, tai jau užuomina apie šio susibūrimo veiklą: pirmiausia yra grupė, o tik paskui pagalba ir skaitymas. Grupės pobūdis iš anksto nusakė, kad susitikimai bus skirti tiek padėti atlikti kiekvieną skaitymą, tiek ir bandyti tęsti skaitymą kaip priemonę siekiant grupinio terapinio tikslo ar tiesiog susipažinti užklasinėje aplinkoje.

GRUPINIO
GIJIMO
SKAITYMO
GRUPĖ

Skaitymų temos neišplaukė iš vienos vienijančios schemos, o veikiau kilo iš skirtingų interesų, įsitraukimų ir iniciatyvų mazgo – pasak Lauren Berlant, pažadų sancaupos. Nors, žvelgiant retrospektyviai, paaiškėjo, kad skaitymai dažniausiai sukosi apie tokius klausimus kaip bendri afektai, socialinė ir ko-habitacinė tarpusavio priklausomybė, taip pat apie sistemas, kurios padėtų spręsti tokias kolektyvines konfigūracijas ir galbūt palaikytų praktikas, kvestionuojančias jas sąlygojančius slegiančius žinių ir galios santykius: ar tai būtų „undercommons“, žiauraus optimizmo, švelnaus pesimizmo reiškiniai, objektų santykių teorijos, ar reparatyviniai skaitymai. Todėl kiekvienas skaitymas rėmėsi situacija, praktiniais rūpimais klausimais: nuo temų apie AEP grupės mikrodinamiką ir meno praktikas iki platesnių institucionalizuotų normų ir nelygybės aktualijų aptarimo ar pan.

Skaitinių aktualumas anaipol neapsiriboja vien AEP kontekstu. Visus, ieškančius naujų perspektyvų ir pasiūlymų, ką skaityti, kviečiame susipažinti su skaitinių sąrašu ir vertinti jį kaip paskatą stebėti bei palaikyti tarpusavio priklausomybę sau aktualiaime kontekste – susibūrus kartu skaityti ir kelti klausimus.

Be trijų nuolatinių narių, prie grupės prisijungė ir kiti mieli skaitytojai, kurių didžioji dauguma taip pat buvo AEP dalyviai: Églantine Laprie-Sentenac, Eglė Ruibytė, Ella Jo Skinner, Kamilė Krasauskaitė, Lux Sauer, Evelyn Wh-ell ir Theresa Zwerschke.

- Ashtor, Gila. „Tender Pessimism“. *differences* 33, nr. 2–3 (2022): 242–61. <https://doi.org/10.1215/10407391-10124788>.
- Benjamin, Jessica. „Recognition and Destruction: An Outline of Intersubjectivity“. Iš *Like Subjects, Love Objects: Essays on Recognition and Sexual Difference*, 27–48. New Haven, London: Yale University Press, 1995.
- Berlant, Lauren. „Cruel Optimism“. *differences* 17, nr. 3 (2006): 20–36. <https://doi.org/10.1215/10407391-2006-009>.
- Dodds, Susan. „Dependence, Care, and Vulnerability“. Iš *Vulnerability: New Essays in Ethics and Feminist Philosophy*, red. Catriona Mackenzie, Wendy Rogers, Susan Dodds, 181–203. New York: Oxford University Press, 2014.
- Freeman, Jo. „The Tyranny of Structurelessness“. *Women’s Studies Quarterly* 41, nr. 3–4 (2013): 231–46. <https://doi.org/10.1353/wsq.2013.0072>.
- Han, Byung-Chul. „Melancholia“. Iš *The Agony of Eros*, vert. Erik Butler, 1–8. Cambridge, MA: MIT Press, 2017.
- Harney, Stefano ir Fred Moten. „Politics Surrounded“. Iš *The Undercommons: Fugitive Planning & Black Study*, 14–21. Wivenhoe: Minor Compositions, 2013.
- Harney, Stephano ir Fred Moten. „The University and the Undercommons“. Iš: *The Undercommons: Fugitive Planning & Black Study*, 22–43. Wivenhoe: Minor Compositions, 2013.
- Lugones, María. „Moving through the Text“. Iš *Pilgrimages / Peregrinajes: Theorizing Coalition Against Multiple Oppressions*, 54–60. Lanham: Rowman & Littlefield, 2003.
- Lugones, María. „Structure / Anti-structure and Agency Under Oppression“. Iš *Pilgrimages / Peregrinajes: Theorizing Coalition Against Multiple Oppressions*, 82–94. Lanham: Rowman & Littlefield, 2003.
- Robertson, Lisa. „Garments / Etruscans“. Iš *Liz Magor: The Blue One Comes in Black*, red. Liz Magor et al., 57–64. Marseilles: Triangle France, 2015.
- Sedgwick, Eve Kosofsky. „Paranoid Reading and Reparative Reading, Or, You’re So Paranoid, You Probably Think This Essay Is About You“. Iš *Touching Feeling: Affect, Pedagogy, Performativity*, 123–51. Durham, London: Duke University Press, 2006.
- Shotwell, Alexis. „Shimmering Presence: Frog, Toad, and Toxic Interdependencies“. Iš *Against Purity: Living Ethically in Compromised Times*, 77–106. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2021.

11-OSIOS ALTERNATYVIOS EDUKACIJOS PROGRAMOS RINKTINĖ AUTORINĖS TEISĖS 2023

SUDARYTOJAI:

TAUTVYDAS URBELIS
SUNNA DAGSDÓTTIR

VERTĖJAI:

PAULIUS BALČYTIS,
KAROLINA AUGEVICIŪTĖ,
EVITA MIKALKĖNAITĖ

KALBOS REDAKTORIAI:

JURIJ DOBRIAKOV (EN),
EVELINA ZENKUTĖ (LT)

GRAFIKOS DIZAINERĖ

JONĖ MIŠKINYTĖ

FOTOGRAFAI:

ANDREJ VASILENKO
ANIA TOMCZYK
SUNNA DAGSDÓTTIR
EVITA MIKALKĖNAITĖ

ĀEP DĀLYVIAI:

LUX SAUER
ELLA SKINNER
KĀMILĖ KRASAUSKAITĖ
WILL KRAULAND
STEPH JOYCE
ROKAS VAIČIULIS
EGLANTINE LAPRIE-SENTENAC
EGLĖ RUIBYTĖ

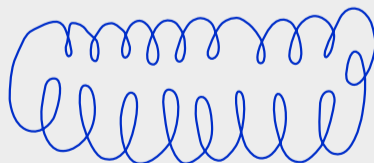
ĀEP DĒSTYTOJAI:

AIKAS ŽADO LABORATORY (EGLĖ AMBRASAITĖ IR
DOMĀS NOREIKĀ)
VERPĖJOS (LAURA GARBŠTIENĖ)
JASON BĀHBĀK MOHĀGHEGH
AYESHA HĀMEED
GARY ZHEXI ZHANG
MELT (REN LOREN BRITTON IR IZ PĀEHR)
RADICALXCHANGE
ANASTASIA SOSUNOVA
ZACH BLAS
RIEKO WHITFIELD

VISOS TEISĖS SAUGOMOS

LEIDĖJAS

RUPERT
VAIDILUTĖS G. 79
VILNIUS 10100
LIETUVĀ
INFO@RUPERT.LT

RUPERT VEIKLĀ REMIA

LIETUVOS KULTŪROS TĀRYBĀ

REMĖJAI

VILNIAUS MIESTO SĀVIVĀLDYBĖ
„TECH ZITY“
„NORDIC CULTURE POINT“